

Príhovor pána prezidenta Ivana Gašparoviča na stretnutí s predstaviteľmi cirkví

Bratislava 12. januára (TASR)

Vaše excelencie, ctené dôstojnosti!

Rád som, že ste prijali moje pozvanie na stretnutie v Prezidentskom paláci, aby sme spoločne pouvažovali o veciach, ktoré sú nad nami a majú do istej miery metafyzický, nadprirodzený, teologicko-cirkevný zmysel a význam pre našich spoluobčanov a verím, že aj pre nás, pre obidve strany.

V prvom rade vás chcem všetkých pozdraviť, zaželať vám osobné šťastie, zdravie a pre vašu duchovnú činnosť významné posilnenie v náuke jednotlivých cirkví. Ďakujem vám za spoluprácu v rozvíjaní, upevňovaní a šírení mravnosti, ktorú tvorí základ náboženského učenia a vierovyznania.

Každý rok takto na začiatku alebo na Silvestra si naši spoluobčania želajú to najlepšie, čo v živote máme. Dobré zdravie, ako základ šťastného a pokojného života v rodinách, v práci a vôbec v celej našej spoločnosti. Robím tak aj ja, ako prezident Slovenskej republiky.

Žijeme cirkevne, nábožensky, pokojne v usporiadanej spoločnosti. Preto nás zarmocujú teroristické hrôzy, ktoré sa nevyhýbajú ani chrámom, na bohoslužbách; tam, kde sa hlása teologický fundament viery: Boh je láska. Venujme týmto nevinným obetiam a ich blízkym úctu, spolupatričnosť a spomienku.

V roku 2010 sa skončila aj taká kultúrna a náboženská cirkevná udalosť, ktorej obsah vyznačil „Rok kresťanskej kultúry“. V našich farnostiach, v diecézach, medzi veriacimi sa šíril duch tolerancie, viery, nádeje a lásky. Tento rok skončil, ale ideály, ktoré sa pestovali v našich chrámoch, kostoloch, modlitebniach by mali mať pevné korene porozumenia, tolerancie, solidarity, láskavosti, dobromyselnosti, ale aj žičlivosti. V roku 2013, ako dobre viete, nás čakajú oslavy 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. Nielen cirkvi budú oslavovať týchto dvoch svätcov, vierozvestcov a európskych spolupatrónov, ktorí priniesli písmo sväté v reči blízkej našim predkom. Nebola to len zrozumiteľná zvesť viery a forma liturgie, ale aj nová kultúra, mravnosť a právne normy, ktoré položili základy nového právneho poriadku.

Ústava garantuje aj právo cirkví a náboženských spoločností spravovať svoje záležitosti, zriaďovať svoje orgány, ustanovovať svojich duchovných, zakladať rehoľné a iné cirkevné inštitúcie nezávislé od štátnych orgánov.

Citovaný článok ťažko nájdeme v iných, aj demokratických ústavách. Ide o to, aby sme všetci, bez rozdielu náboženstva či vierovyznania tento princíp poznali, riadili sa ním a takým spôsobom vytvárali predpoklady každého občana, aby myslel slobodne bez toho, aby ktokoľvek mohol do týchto ústavných princípov takým alebo onakým spôsobom zasahovať.

Excelencie, vaše dôstojnosti!

Nechcem robiť exkurzy, interpretácie a komentáre takých významných dokumentov, akými sú encykliky pápežov. Ale práve preto, že obsahujú mnohé univerzálne funkčné spoločensko-politické, ale aj sociálno-etické i ekumenické úvahy a myšlienky, podnecujú často aj moju činnosť v postavení prezidenta Slovenskej republiky. A to nielen encyklika Caritas in veritate Benedikta XVI., ale aj encyklika Pavla VI., Jána Pavla II. a mnohých iných pápežov. Bolo by asi nevhodné, aby som práve vás informoval o otázkach, ktoré sú publikované v poslednej encyklike Benedikta XVI. Verím, že máte tento dokument dobre naštudovaný. Na prvý pohľad vidíme, že cirkev a jej pontifikovia sa zaoberajú otázkami, ktoré sú významné, dôležité pre zmravňovanie, sociálnu politiku a integráciu tej-ktorej spoločnosti, komunity, alebo aj európskeho spoločenstva či globálnych svetových tendencií. Všetko nad mieru aktuálne témy. Spomeniem len niektoré také princípy, ako sú zodpovednosť, distributívna spravodlivosť, sociálna spravodlivosť; sú to zásady či princípy, ktoré sú dôležité aj pre samotnú efektívnu trhovú ekonomiku. Aktuálne sú slová Benedikta XVI.: „Bez

vnútorných foriem solidarity a vzájomnej dôvery trh nemôže plne vykonávať svoju ekonomickú funkciu." Tento samotný citát stojí na zamyslenie nad našimi politickými, štátoprávnymi, koncepčnými, strategickými úvahami, keď uvažujeme a hovoríme (alebo nehovoríme) o sociálnej politike, o sociálnom charaktere našej ústavy, o sociálnom štáte, jeho funkciách a o ľudskej solidarite. Medzi týmito princípmi nemôže chýbať funkcia sociálnej starostlivosti štátu o občanov, ktorí sú originálnymi nositeľmi štátnej moci. Zmyslom takejto ekonomickej politiky a činnosti nemôže byť predstava o tom, že práve ekonomika vyrieši všetky sociálne problémy prostredníctvom rozšírenia logiky trhu." Som presvedčený, že práve v tejto oblasti vidím pozitíva spolupráce s cirkvami, pretože štát by nemal s cirkvami súperiť, ale mal by spolupracovať. Ekonomika, podľa učenia cirkvi, by mala byť zameraná na dosahovanie dobra, o ktoré sa má starať aj, predovšetkým, politická moc.

Aj tieto myšlienky nás nabádajú k tomu, aby politika a aktivity v rôznych štruktúrach spoločnosti neobchádzali sociálnu zodpovednosť, spravodlivosť, solidaritu a mravnú, spravodlivú schopnosť prerozdeľovať spoločenské bohatstvo, často egoisticky viazané len na individuálne vlastníctvo.

Excelencie!

Iste moje krátke pripomenutie princípov cirkevnej sociálnej náuky má, podľa mojej mienky, univerzálnu platnosť. Teší nás, že v takomto duchu je formulovaná aj preambula našej ústavy a viaceré jej články. Týka sa nás to všetkých, bez ohľadu na vierovyznanie, cirkevné denominácie, hierarchiu v cirkevnom spoločenstve, hierarchiu v občianskom, štátno-mocenskom a samosprávnom spoločenstve. Sú to princípy a ich systém, ktorý sleduje blaho človeka, blaho spoločenstva, dôstojný život každého jednotlivca ľudskej spoločnosti.

Zamyslime sa, prosím, nad súčasnou situáciou aj, a práve u nás, či sa dostatočne prevetelujú tieto myšlienky, princípy, učenie do našej praxe, do nášho života. Oceňujem, že princíp a hnutie ekumenizmu dôsledne uplatňujeme u nás, na Slovensku. Chcem pri tejto príležitosti zacitovať trvalo platný princíp, ktorý definoval Martin Luther: „žiadna cirkev ani kňaz nesmú stáť medzi Bohom a človekom.“

Excelencie!

Prežili sme prvé dni nového roka. Chcem vám úprimne ľudsky zaželať a prostredníctvom vás aj vašim veriacim mnoho tvorivého pokoja, spoločného spokojného súžitia v obciach, mestách, ale najmä v našich rodinách. Je všeobecne známe, že rodina tvorí základ nášho občianskeho spoločenstva. Rodiny vytvárajú dobré podmienky pre vzdelanie, duchovný život v záujme národne i národnostne, a vôbec občiansky usporiadaného spoločenstva Slovenskej republiky. Tým chcem len zdôrazniť, že nám záleží na jednote občanov našej republiky, na jednote slovenského národa, ale aj na spolužití, mravnosti príslušníkov národnostných menšín, ktoré žijú v Slovenskej republike.

Excelencie,

Ešte raz, ďakujem vám za vašu zodpovednú prácu na poli teológie a cirkevnej politiky v našej vlasti, pretože slúžite našim občanom tým, že ich usmerňujete podľa princípov mravnosti, podľa zásad a princípov slušnosti a je to pre našich veriacich.

Nech vás Boh žehná vo vašej bohumilej službe, aby sme spoločne vytvorili také občianske spoločenstvo Slovenskej republiky, ktoré bude hodno nasledovať aj v iných európskych štátoch. V tejto službe vám spolu s manželkou prajem veľa síl a zdravia. Ešte raz ďakujem, že ste prijali moje pozvanie.

TASR informovala Margita Ivaničková z Tlačového oddelenia Kancelárie prezidenta SR.

Upozornenie: TASR zverejňuje vyhlásenia, stanoviská, oznámenia v pôvodnom znení, dodanom zadávateľom, bez redakčnej úpravy. V zmysle § 5, ods. 2 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve TASR nezodpovedá za obsah týchto informácií. Zverejňovanie vyhlásení, stanovísk a oznámení orgánov verejnej moci vykonáva TASR v zmysle § 3, ods. 5 zákona č. 385/2008 Z. z. o Tlačovej agentúre Slovenskej republiky ako službu vo verejnom záujme.